

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2516010279
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2516010279.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci obžalovaného C. V., pre zločin neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 odsek 1, odsek 4 písmeno b) Trestného zákona, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 13.5.2020, č. k. 16T/122/2016- 1069, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 6.8.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje v tej časti, v ktorej bolo uložené znalcovi odpovedať na otázku uvedenú pod číslom 3.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 13.5.2020 č. k. 16T/122/2016- 1069 Okresný súd Piešťany rozhodol takto:
Podľa § 142 odsek 1 Trestného poriadku sa v trestnej veci obžalovaného C. V., nar. X. M. XXXX v G. priberá do konania znalec z odboru ochrana životného prostredia, odvetvie odhad škôd v životnom prostredí RNDr. Juraj Minárik, s miestom výkonu činnosti Halalovka 23, Trenčín zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pod číslom 914586. Úlohou znalca bude po oboznámení sa s potrebnými materiálmi vypracovať znalecký posudok a zodpovedať na nasledovné otázky/úlohy:

1. Aký druh (zloženie) odpadu bol navezený na pozemky v okrese Piešťany, obec O., katastrálne územie O., v lokalite „C. E.“, pri úpätí západného okraja Považského Inovca, cca 450 metrov východne od konca obce a od hlavnej cesty, smer Piešťany a to na podklade meraní a fotodokumentácie pri prehliadke iných priestorov a pozemkov zo dňa 16.9.2015 a osobnej ohliadky skládky RNDr. Jurajom Minárikom zo dňa 13.10.2015.

2. Na podklade meraní vykonaných vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva policajného zboru v Trnave, Odboru kriminálnej polície Piešťany, pri prehliadke iných priestorov a pozemkov zo dňa 16.9.2015 a s tým súvisiacej fotodokumentácie ako aj údajov v rámci otázky a odpovede pod číslom 1 znaleckého posudku Ing. Ľudmily Rábarovej číslo 20/2018 zo dňa 18.12.2018 ustáľte množstvo uloženého odpadu (formou rozpätia, t.j. minimálne a maximálne množstvo tam uloženého odpadu) a to pri zohľadnení spôsobu zamerania skládky odpadu.

3. Či bol tento odpad uložený v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a ktoré ustanovenia tým boli porušené.

4. Aký je rozsah činu v zmysle § 124 odsek 3 Trestného zákona, t.j. aké sú náklady na odstránenie odpadu z miesta jeho uloženia, jeho uloženia na skládku odpadu, ktorá je na uloženie takéhoto odpadu určená a uvedenie životného prostredia do pôvodného stavu a to formou rozpätia, t.j. minimálny a maximálny rozsah činu.

5. Uvedte ďalšie svoje prípadné zistenia, ktoré sú relevantné vo vzťahu k predmetu znaleckého dokazovania.

Znalecký posudok vypracuje znalec v štyroch vyhotoveniach v lehote 60 pracovných dní od doručenia uznesenia a všetkých potrebných listinných podkladov.

2. Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný v zákonnej lehote sťažnosť a to písomným podaním zo dňa 25.5.2020. Z obsahu sťažnosti je možné predpokladať, že v jej začiatku poukazuje na uznesenie Okresnej prokuratúry Piešťany sp.zn. Pv 29/20/2204-2 zo dňa 7.1.2020, proti ktorej podal obžalovaný sťažnosť. Strana 2 sťažnosti obžalovaného v jeho podaní zo dňa 25.5.2020 chyba, no podľa obsahu ostatných strán tohto podania možno usudzovať, že na stranách 3 a nasledujúcich uvádza obžalovaný skutočnosti, ktoré sa vzťahujú k uzneseniu prokurátora citovanom v predchádzajúcej vete.

3. Vo svojej sťažnosti obžalovaný uviedol:

Do konania bol pribratý znalec (Uznesením prokuratúry), ktorý má za úlohu zodpovedať otázky, ktoré nie je ani možné, bez porušenia zákona, zodpovedať, pretože:

nie je už možné zistiť druh odpadu na podklade meraní a fotodokumentácie pri prehliadke iných priestorov a pozemkov zo dňa 16.09.2015;

nie je už možné zistiť druh odpadu ani z osobnej (nezákonnej) obhliadky vykonanej RNDr. Jurajom Minárikom dňa 13.10.2015, ktorý je Uznesením prokuratúry pribratým znalcom, pričom zápisnica o obhliadke neobsahuje úplný opis predmetu obhliadky, pretože tento ani neexistuje;

nie je už možné ustáliť na základe nesprávneho merania množstvo uloženého odpadu;

nie je vôbec prípustné v tomto štádiu trestného konania určovať minimálne a maximálne množstvo a rozsah činu, ktoré mali byť presne určené už v prípravnom konaní potvrdzované práve obžalobou čo je zákonný predpoklad na zistenie, či vôbec ide o trestný čin;

napriek ustanoveniu § 145 ods. 1 Trestného poriadku, uznesenie výslovne núti znalca riešiť právne otázky, hodnotiť vykonané dôkazy a robiť právne závery; ustáľovanie množstva odpadu pri zohľadňovaní spôsobu zamerania skládky odpadu v tomto štádiu trestného konania preukazuje nesprávnosť všetkých meraní vykonaných v prípravnom konaní;

kvalifikácia porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, resp. určenie porušených ustanovení nie je úlohou znalca, ale orgánov činných v trestnom konaní, nielen v podanej obžalobe, ale už v uznesení o vznesení obvinenia, teda v prípravnom konaní, nie až v konaní pred súdom, v opačnom prípade dochádza, resp. došlo k porušeniu práva na obhajobu.

Samotné údaje získané pri meraní vykonaných vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, odboru kriminálnej polície, Piešťany dňa 16.09.2015 pri prehliadke iných priestorov a pozemkov v zmysle § 101 ods. 1 Trestného poriadku sú procesne nepoužiteľné, pretože:

zo zápisnice nie je zrejmé, ktoré pozemky boli obhliadané; nie sú v nej uvedené žiadne parcelné čísla, na ktorých bolo (nebolo) vykonávané meranie;

v zápisnici sa uvádza meranie skládky, pričom sú tam uvedené dve „etapy“ merania, a to po hlavnú skládku a meranie hlavnej skládky;

celé meranie je úplne zmätočné a nepresné, pretože nie je vôbec zrejmé, ktoré meranie bolo vykonané na ktorej parcele;

nie je uvedené, ako bola stanovená výška skládky, pretože žiadna skládka nemá úplnú vodorovnosť a nie je zrejmé, či všetky body, z ktorých sa určovala výška, mali rovnakú nadmorskú výšku, resp. kto tieto body zamerail;

na fotkách je vidieť, ako policajt výšku meria z pokrčeného metra - pásma;

nie je zrejmé, aké veľké úseky zeminy obsahuje meraná skládka;

nie je zrejmé a uvedené, ako boli zohľadňované m³, pre ktoré bol Obžalovaný odsúdený (odpad na parcele č. 2300/82 pre k.ú. O.);

sami účastníci prehliadky spochybnili zameranie, keď uviedli, že záber poľnohospodárskej pôdy nemožno jednoznačne stanoviť a bude potrebné podrobné zameranie (v tomto prípade stanovené práve na deň 13.10.2015, ku ktorému nikdy nedošlo, pozn.);

na záver je uvedené, že od augusta 2015 (pred účinnosťou novely Trestného zákona dňa 01.09.2015) tam bolo navezených najmenej šesť nákladných áut pôdy a dve kopy bio odpadu a jednej kopy sadrokartónu a polystyrénu, pričom nie je zrejmé, čo si možno predstaviť z kvantitatívneho hľadiska pod pojmom „kopa“.

Je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že obsahom práva na obhajobu je predovšetkým právo sa obhajovať spočívajúce najmä v práve od začiatku konania proti svojej osobe, vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich. Orgán činný v trestnom konaní pri zistení jeho dôkaznej núdze v štádiu konania pred súdom zabezpečuje po viac ako štyroch rokoch dôkazy, ktoré mal mať zabezpečené najneskôr pri podaní obžaloby. Obžalovaný tak nemal a nemá možnosť sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, pretože orgán činný v trestnom konaní týmto Uznesením poprel všetky skutočnosti a celé doterajšie trestné konanie proti Obžalovanému a preukazuje skutočnosť, že na Obžalovaného nemala byť podaná obžaloba a orgán

činný v trestnom konaní prispôsobuje dokazovanie skutkovej vete, pričom skutková veta má (musí) vychádzať z dokazovania, a nie naopak.

Prostriedky trestného práva v demokratickom a právnom štáte slúžia a majú slúžiť ako prostriedky ultima ratio, teda ako posledný, krajný prostriedok sankcionovania určitého konania. Je to preto, lebo hodnota človeka - ľudskej bytosti a ochrany jeho základných práv a slobôd stojí v centre záujmu materiálneho právneho štátu.

Fundamentálnymi princípmi moderných demokratických právnych štátov sú hodnoty slobody a ľudskej dôstojnosti každého človeka a spravodlivého zaobchádzania s ním. Trestné konanie má práve z tohto dôvodu postup prísne upravený právnymi predpismi trestného práva, pričom trestnoprocenčné normy majú prísne kogentný charakter a nemožno sa od nich odkloniť alebo ich interpretovať extenzívnym spôsobom.

Podľa článku 17 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“), nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Ústavný súd Slovenskej republiky k právu garantovanému článkom 17 ods. 2 Ústavy vo svojom Náleze z 20.12.1999 pod sp. zn. 1. ÚS 48/99 uviedol, že: „Povinným subjektom z tohto článku je štát jeho orgány. K porušeniu tohto práva teda (a nie iba v tomto prípade) dochádza porušením povinnosti štátneho orgánu. Všeobecný ústavný rámec pre konanie štátnych orgánov je daný článkom 2 ods. 2 ústavy. Podľa neho štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nesporným zámerom ústavodarcu bolo zabezpečiť týmto ustanovením ochranu občanov pred každým konaním štátneho orgánu, ktoré z tento ústavného rámca nevybočuje. Podľa znenia tohto základného práva, v článku 17 ods. 2 Ústavy, musia teda zákonu zodpovedať ako dôvody, tak aj spôsob, na základe ktorých možno konkrétnu osobu stíhať. Stíhanie je v plnom rozsahu konformné s týmto ústavným právom, ak materiálne i formálne podmienky postupu orgánov činných v trestnom konaní vychádzajú zo zákona“.

Na uvedené ústavné právo na stíhanie len spôsobom ustanoveným zákonom nadväzuje i ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého, nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Ústava i Trestný poriadok kladú rovnaký a rovnocenný dôraz tak na dôvody trestného stíhania, ako i na spôsob, akým sa trestné stíhanie uskutočňuje. Inak povedané, v materiálnom právnom štáte nezáleží len na dôvode, ale i na spôsobe trestného stíhania, pretože platí, že účel nikdy nemôže svätiť prostriedky. V súlade s Ústavou a zákonmi musí byť tak oblasť hmotnoprávna, ako i procesnoprávna. Zákonnosť dôvodov trestného stíhania spočíva v trestnom stíhaní osôb len pre podozrenie zo spáchania tých činov, ktoré napĺňajú všetky skutkové znaky niektorého z trestných činov podľa osobitnej časti Trestného zákona. Zákonnosť spôsobu vedenia trestného stíhania spočíva v striktnom postupe orgánov štátu (orgánov činných v trestnom konaní a súdu) podľa ustanovení Trestného poriadku. Vybočenie z týchto zákonom vymedzených hraníc následne zakladá porušenie ústavného práva na stíhanie len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom podľa článku 17 ods. 2 ústavy. Je zrejmé, že Obžalovaný je stíhaný nielen z nezákonných dôvodov, ale najmä nezákonným spôsobom, pretože doposiaľ neexistuje predpoklad postavenia Obžalovaného pred súd, a to existencia nielen trestného činu, ale ani skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie a podaná obžaloba.

Na základe uvedeného sme požiadali, aby nadriadený orgán rozhodujúci o sťažnosti, podľa ustanovenia § 194 ods. 1 Trestného poriadku, zrušil Uznesenie prokuratúry, pričom dňa 30.03.2020 nám bolo z Okresnej prokuratúry Piešťany doručené upovedomenie zo dňa 06.03.2020, ktorým nám bolo oznámené, že sťažnosť bola po zabezpečení požadovaných listinných podkladov predložená na vybavenie nadriadenej Krajskej prokuratúre v Trnave. Doposiaľ o sťažnosti proti Uzneseniu prokuratúry nie je rozhodnuté.

Dňa 25.05.2020 nám bolo doručené Uznesenie súdu. Z výroku predmetného uznesenia bez akýchkoľvek pochyb vyplýva, že ide o uznesenie, ktoré sleduje rovnaký zámer ako zámer Uznesenia prokuratúry, proti ktorému bola podaná sťažnosť, pričom o tejto sťažnosti, tak ako sme uviedli vyššie, nie je doposiaľ rozhodnuté.

Z ustanovenia § 2 ods. 11, veta prvá, Trestného poriadku síce vyplýva, že súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli, ale v zmysle ustanovenia § 1 a § 2 ods. 18 Trestného poriadku je trestný proces upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán, prokurátora (eventuálne poškodeného) na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu (eventuálne zúčastnenej osoby) na druhej strane.

Preto nie súd, ale strany trestného konania pred súdom predkladajú a vykonávajú dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú alebo oslobodzujú. Úlohou súdu ako nestranného rozhodovacieho orgánu je posúdenie týchto dôkazov a rozhodnutie sporu medzi prokurátorom, ktorý zastupuje štát (§ 2 ods. 5, veta prvá, Trestného poriadku) a obvineným.

Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane, ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Trestného poriadku), ale aj zásady spravodlivého procesu (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku) (uznesenie Krajského súdu v Prešove, zo dňa 15.11.2016, sp. zn. 3To/41/2016). Je zrejmé, že Uznesením súdu dochádza k napomáhaniu jednej z procesných strán trestného konania, a to prokuratúre, čím došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní pred súdom ako i zásady spravodlivého procesu a tvrdíme, že dochádza i prehľbovaniu porušenia týchto zásad a tak práv obžalovaného v ich celej šírke.

Už len zo skutočnosti, že o sťažnosti proti Uzneseniu prokuratúry nie je doposiaľ rozhodnuté a Uznesenie súdu je duplikátom Uznesenia prokuratúry, je možné dospieť k záveru nielen o predčasnosti, ale i nadbytočnosti s cieľom iniciatívne napomáhať prokuratúre, ktorá je na základe dôvodov uvedených, tak v sťažnosti proti Uzneseniu prokuratúry, ako i v tejto sťažnosti proti Uzneseniu súdu, v dôkaznej núdzi. Nie je ani zrejmé, z akého dôvodu súd vydal Uznesenie súdu, keď súd hlavné pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 02.12.2019 odročil a práve podľa § 277 ods. 3 Trestného poriadku uložil prokurátorovi, aby zabezpečil do konania pribratie znalca za účelom podania znaleckého posudku, ktorý dôkaz navrhol vykonať, pričom opätovne uvádzame, že proti Uzneseniu prokurátora sme podali sťažnosť, o ktorej nebolo doposiaľ rozhodnuté.

Nadbytočnosť Uznesenia súdu spočíva i v tom, že súd na hlavnom pojednávaní konanom dňa 02.12.2019 rozhodol tak, že uložil prokurátorovi, aby zabezpečil do konania pribratie znalca za účelom podania znaleckého posudku, ktorý dôkaz navrhol vykonať. Okresná prokuratúra Piešťany, na základe uznesenia súdu vyhláseného na citovanom hlavnom pojednávaní, Uznesením prokuratúry znalca už pribrala, pričom proti tomuto uzneseniu bola podaná sťažnosť, o ktorej, opätovne pripomíname, nebolo doposiaľ rozhodnuté. Prokuratúra navrhla, aby jej súd uložil pribrat' znalca za účelom podania znaleckého posudku; prokuratúra nenavrhol, aby súd pribral znalca a na základe uvedeného vypracoval znalecký posudok, ktorý má byť v konaní vykonaný ako dôkaz.

Porušenie zásady rovnosti zbraní a zásady spravodlivého procesu je bez akýchkoľvek pochyb zrejme i z odôvodnenia Uznesenia súdu, v ktorom je uvedené, že „pokiaľ ide o otázky pre znalca, tieto sformulovala prokuratúra ako nositeľka dôkazného bremena v konaní a keďže sa s nimi súd stotožnil, súd ich bez ďalšieho prevzal do výroku“.

Súd sa tak predčasne stotožnil s otázkami z Uznesenia prokuratúry, proti ktorej bola podaná sťažnosť a o ktorej nie je doposiaľ ani rozhodnuté. Týmto je bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že súd sa transformoval do strany trestného konania, a to na stranu prokuratúry, čo je v rozpore s jeho povinnosťou byť nestranným rozhodovacím orgánom, ktorý má posúdiť dôkazy (navrhované stranou trestného konania a vykonané pred súdom) a rozhodnúť spor medzi prokurátorom, ktorý zastupuje štát a obvineným (obžalovaným).

Náležité zistenie skutkového stavu veci, resp. dokázanie viny, nikdy nemôže byť nadradené ani zásade stíhania zo zákonných dôvodov a ani právu na zákonný proces, pretože by to viedlo k snahe dosiahnuť „pravdu“ za každú cenu, teda aj za cenu porušenia zákona. Trestné stíhanie je vždy nevyhnutné vykonávať len v súlade so zákonom, a preto postup príslušných orgánov, ktorého cieľom je tiež náležité zistenie skutkového stavu veci, musí byť vždy v súlade so zákonom.

Žiadnymi limitmi neobmedzené objasňovanie trestných činov by viedlo k zničeniu mnohých spoločenských a osobných hodnôt a zákonný postup štátnych orgánov je sám osebe hodnotou, ktorá je imanentným princípom demokratického a právneho štátu (Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a umožňuje ochranu ďalších práv a právom chránených záujmov. Preto rešpektovanie a dodržiavanie zákona i v procesnom postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdu je základným predpokladom na zákonné a spravodlivé rozhodnutie súdu o vine obžalovaného, bez ktorého nemožno hovoriť ani o zákonom, a ani o spravodlivom rozhodnutí súdu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 04.11.2015, sp. zn. 2To 2/2015). Pretože naše dôvody proti Uzneseniu súdu sú totožné ako dôvody nami uvádzané v sťažnosti proti Uzneseniu prokuratúry, ktorú sme zaslali i Okresnému súdu Piešťany na vedomie (a je súčasťou súdneho spisu), tieto v plnom rozsahu preberáme do tejto sťažnosti a na ne, z dôvodu prehľadnosti, v plnom rozsahu odkazujeme, pretože Uznesením súdu došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní, zásady stíhania zo zákonných dôvodov a k porušeniu práva na zákonný (spravodlivý) proces. Ako sme uviedli už v sťažnosti proti Uzneseniu prokuratúry, zo zápisnice o obhliadke zo dňa 13.10.2015 vyplýva, že bližšie meranie sa vykonalo znalcami Ing. Ivanou Bendovou a RNDr. Jurajom Minárikom, pričom RNDr. Juraj Minárik nemá oprávnenie vykonávať merania tohto typu a samotná Ing. Ivana Bendová na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Piešťany, sp. zn. 16T 122/2016, dňa 02.12.2019 uviedla, že 13.10.2015 pri obhliadke žiadne zamerania nevykonala. Ak Ing. Ivana Bendová vykonala merania, tak 18.10.2015 i to mimo procesný postup podľa Trestného

poriadku. Rovnako je nesprávna konštatácia už v Uznesení prokuratúry o tom, že Ing. Ivanu Bendovú nebolo možné k podanému znaleckému posudku vypočúť. Táto bola vypočutá a bez zbavenia povinnosti mlčanlivosti (!) a práve k znaleckému posudku, čo vyplýva zo samotnej zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 02.12.2019. Ak RNDr. Juraj Minárik už raz podal znalecký posudok na podklade znaleckého posudku, ktorý vychádzal z nepresného zamerania zo dňa 16.09.2015 a z meraní získaných mimo procesný postup podľa Trestného poriadku zo dňa „18.10.2015“, nielen znalecký posudok číslo 4/2016 nie je možné použiť v trestnom konaní ako dôkaz, ale ani nový znalecký posudok, ktorý má vychádzať z opäť nepresných zameraní vykonaných vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, odboru kriminálnej polície, Piešťany dňa 16.09.2015 pri prehliadke iných priestorov a pozemkov v zmysle § 101 ods. 1 Trestného poriadku, nie je možné použiť ako dôkaz v konaní pred súdom. Otázka pod bodom 1, resp. jej odpoveď v znaleckom posudku, ktorý má byť vypracovaný príbratým znalcom je procesne neprípustná a bola by získaná z nezákonného dôkazu, pretože osobná obhliadka údajnej skládky RNDr. Jurajom Minárikom dňa 13.10.2015 nie je zákonom predpokladaným spôsobom vykonaná, resp. v tento deň sa žiadne merania neuskutočnili. Záverom uvádzame, že otázka uvedená pod bodom 3., či už Uznesenia prokuratúry alebo i Uznesenia súdu je absolútne nenáležitá a v rozpore s ustanovením § 145 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku, kedy nielen prokuratúra, ale i súd nútia znalca, v rozpore so zákonom, riešiť právne otázky, hodnotiť vykonané dôkazy a robiť právne závery, čo je úlohou súdu, nie znalca. Na základe skôr a vyššie uvedeného navrhujeme, aby Krajský súd v Trnave, podľa ustanovenia § 194 ods. 1 Trestného poriadku, zrušil Uznesenie súdu.

4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

Podľa § 194 ods. 2 Trestného poriadku ak je chybná len časť napadnutého uznesenia a možno ju oddeliť od ostatných alebo ak sa týka sťažnosť len časti uznesenia, obmedzí nadriadený orgán svoje rozhodnutie podľa odseku 1 len na túto časť.

5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smerujú voči výrokom, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

6. Napadnutým uznesením prvostupňový súd rozhodol o príbratí znalca na vypracovanie znaleckého posudku v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Piešťany proti obžalovanému C. V. pre zločin neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 odsek 1, odsek 4 písmeno b) Trestného zákona pod sp. zn. 16T/122/2016.

7. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že prvostupňový súd napadnutým uznesením vyhovel návrhu prokurátora na vykonanie dôkazu a príbral do konania znalca z odboru ochrana životného prostredia, odvetvie odhad škôd v životnom prostredí a to na podanie znaleckého posudku k rozsahu činu. Návrh na vykonanie tohto dôkazu podal prokurátor súdu na hlavnom pojednávaní dňa 2.12.2019, na základe čoho uložil súd prokurátorovi zabezpečiť príbratie znalca do konania (zápisnica z hlavného pojednávania č. I. 1045). Následne prokurátor vydal uznesenie zo dňa 7.1.2020, č. Pv 29/20/2204, ktorým do konania príbral znalca RNDr. Juraja Minárika. Na základe sťažnosti podanej

proti tomuto uzneseniu obžalovaným, rozhodol prokurátor Krajskej prokuratúry Trnava uznesením zo dňa 14.4.2020, č. 4KPt 220/15/2200-60 tak, že sťažnosti obžalovaného vyhovel a napadnuté uznesenie ako nezákonné zrušil (č. I. 1063-1067). Nezákonnosť konštatoval nadriadený prokurátor v postupe okresného prokurátora pri vydaní uznesenia o pribratí znalca, keď podľa názoru nadriadeného prokurátora môže v konaní pred súdom vydať uznesenie o pribratí znalca len súd a nie prokurátor.

8. Následne prvostupňový súd napadnutým uznesením sám pribral do konania znalca, ktoré mu uložil povinnosť zodpovedať rovnaké otázky, aké mu boli uložené vo vyššie citovanom uznesení prokurátora zo dňa 7.1.2020, ktoré bolo následne v sťažnostnom konaní zrušené.

9. Sťažnosť obžalovaného považuje tunajší súd za opodstatnenú iba v tej časti, v ktorej namieta nezákonnosť otázky označenej v napadnutom uznesení pod č. 3. Otázka, či bol odpad uložený v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a ktoré ustanovenia tým boli porušené, je otázkou právnou, ktorú nie je oprávnený riešiť znalec, ale výlučne iba súd. Nakladanie s odpadmi v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi tvorí objektívnu stránku skutkovej podstaty prečinu podľa § 302 ods. 1 Trestného zákona.

10. Ostatné sťažnostné námietky nepovažuje tunajší súd za dôvodné.

11. Nemožno sa stotožniť s názorom obžalovaného, že vydaním napadnutého uznesenia prvostupňový súd porušil princíp svojej nestrannosti a pomáha prokuratúre v dokazovaní v súdnom konaní, na úkor obžalovaného, pričom došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní.

12. Vydanie napadnutého uznesenia sleduje realizáciu návrhu prokuratúry na vykonanie dôkazu, ktorý vzniesol prokurátor na hlavnom pojednávaní tak, ako je to uvedené v odseku 7 odôvodnenia tohto uznesenia. Z dôvodu, že vykonanie tohto dôkazu, v štádiu konania pred súdom je možné len na základe uznesenia o pribratí znalca vydaného súdom, prvostupňový súd sa vydaním napadnutého uznesenia nedopustil žiadnej nezákonnosti, ktorá by spočívala v rozpore jeho rozhodnutia so zákonnými normami Trestného poriadku alebo ústavnými normami, citovanými v sťažnosti obžalovaného.

13. Ani tá skutočnosť, že súd v napadnutom uložil znalcovi zodpovedať rovnaké otázky, aké mu boli uložené vo vyššie citovanom uznesení prokurátora zo dňa 7.1.2020, nie je nezákonné. Keďže súd napadnutým uznesením realizoval návrh prokurátora na vykonanie dôkazu, logicky nariadil znalcovi zodpovedať tie otázky, ktoré navrhol prokurátor.

14. Pokiaľ ide o súbor sťažnostných námietok, ktoré smerujú k zákonnosti podkladov, ktoré majú znalcovi slúžiť na podanie znaleckého posudku, resp. k dostatočnosti a použiteľnosti skôr zistených podkladov pre podanie znaleckého posudku, sťažnostný súd uvádza nasledovné.

15. Úplnosť podkladov k vypracovaniu znaleckého posudku je výlučne na posúdení znalca, ktorému bola táto povinnosť uložená, hoci na to môžu mať strany trestného konania rôzny názor. Na tieto účely poskytuje ustanovenie § 145 ods. 1 Trestného poriadku znalcovi dostatok priestoru, ale i jeho vlastnej iniciatívy, aby sa jednak oboznámil s relevantnými skutočnosťami, resp. i navrhol vykonať dôkazy potrebné na účely podania posudku.

16. Samotné uznesenie o pribratí znalca nie je dôkazom, ktorý možno brať do úvahy pri meritórnom rozhodovaní o obžalobe. Až znalecký posudok je takýmto dôkazom. Pred podaním dôkazu nie je namieste hodnotiť jeho zákonnosť, resp. relevanciu k otázkam, ktoré má súd riešiť. V rámci sťažnostného konania nie je tunajší súd oprávnený zaoberať sa tým, či prvostupňový súd uložil znalcovi dostatočný počet otázok na zodpovedanie, alebo ich uložil správne alebo nesprávne. Rozsah znaleckého dokazovania a aj to, či vôbec je potrebné znalecké dokazovanie vykonať, určuje prvostupňový súd. Nie je úlohou sťažnostného súdu, aby pred ukončením dokazovania a vydaním meritórneho rozhodnutia určoval aké dôkazy majú byť vykonané a v akom rozsahu. Správnosť a úplnosť vykonaných dôkazov a v rámci toho aj dodržanie práva obžalovaného na obhajobu a v širšom kontexte aj práva na spravodlivý proces, môže, na základe podaného odvolania, preskúmať odvolací súd až po rozhodnutí prvostupňového súdu vo veci samej. V rámci sťažnostného konania vo veci uznesenia o pribratí znalca sa prieskum sťažnostného súdu obmedzuje na okruh otázok ohľadne vecných dôvodov a osoby znalca (ustanovenie § 142 ods. 3 Trestného poriadku). Pokiaľ prvostupňový súd rozhodol o uložení práve tých otázok, ktoré sú uvedené v bodoch 1-5 napadnutého uznesenia, ide o autonómne rozhodnutie prvostupňového súdu, ktoré nepovažuje sťažnostný súd za a priori nesprávne, ani nezákonné. Je to práve prvostupňový súd, ktorý rozhoduje o rozsahu a spôsobe vykonania dôkazov na hlavnom pojednávaní.

17. Skutočnosť, že súd vyhovel návrhu prokurátora na pribratie znalca do konania, neznamená to, že porušil práva obžalovaného na obhajobu, resp. právo na spravodlivý súdny proces. Otázka spravodlivosti procesu sa posudzuje komplexne, v rámci celého súdneho procesu, ktorému je obžalovaný podrobený. Znamená to, že aj v prípade porušenie niektorého z práv obžalovaného v rámci súdneho procesu, je potrebné zvážiť, aké má toto porušenie závažnosť a následky. Sťažnostný súd

len pre opatrnosť pripomína, že z dôvodov uvedených odseku 16 sa nezaoberal otázkou zákonnosti podkladov k znaleckému posudku, na ktoré poukazuje obžalovaný vo svojej sťažnosti.

18. Za dôvodnú nemožno považovať ani námietku, že o predchádzajúcej sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu prokurátora zo dňa 7.1.2020 nebolo dosiaľ rozhodnuté, pričom poukazuje na skutočnosti uvedené v odseku 7.

19. K sťažnostným námietkam tunajší súd spoločne uvádza, že k podanému znaleckému posudku bude mať obžalovaný možnosť vyjadriť sa, bude môcť navrhnúť vypočutie znalca na hlavnom pojednávaní a klásť mu otázky, ktoré súvisia s vykonaným znaleckým dokazovaním. Ak by po takomto výsluchu boli niektoré otázky, ktoré bude považovať súd pre svoje rozhodnutie za dôležité nezodpovedané, bude možné postupovať aj podľa ustanovenia § 146 Trestného poriadku.

20. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, sťažnostný súd nezistil nesprávnosť alebo nezákonnosť napadnutého uznesenia a preto sťažnosť obžalovaného, ktoré považuje v celom rozsahu za nedôvodnú, zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.